

ENKUESTA SOSIAL 2025

INSTRUCTIEBOEK

CENTRAL BUREAU
OF STATISTICS
CURAÇAO

Inhoudsopgave

1.	Omnibusonderzoek.....	4
2.	Inleiding	5
3.	Sociale Cohesie	7
3.1	Inleiding.....	7
3.2	Definities.....	7
3.3	Vragenlijst.....	9
3.3.1	Blok 1: Vertrouwen en politieke participatie	9
3.3.2	Blok 2: Inclusie	11
3.3.3	Blok 3: Sociale betrokkenheid	12
3.3.4	Blok 4: Subjectief welzijn.....	13
3.4	Wie moet u interviewen	14
4.	Participatie.....	16
4.1	Inleiding.....	16
4.2	Definities	16
4.3	Vragenlijst.....	16
4.4	Wie moet u interviewen	17
5.	ICT en Media.....	19
5.1	Inleiding.....	19
5.2	Definities	19
5.3	Vragenlijst.....	22
5.4	Wie moet u interviewen	28
6.	Gezondheid	30

6.1 Inleiding.....	30
6.2 Definities	30
6.3 Vragenlijst.....	30
6.4 Wie moet u interviewen	35
7. Slachtofferschap.....	37
7.1 Inleiding.....	37
7.2 Definities	37
7.3 Vragenlijst.....	38
7.4 Wie moet u interviewen	43
8. Algemene vragen	45

1. Omnibusonderzoek

In September 2025 wordt op Curaçao voor het eerst het Omnibusonderzoek (*Enkuesta sosial*) uitgevoerd. Dit grootschalig en representatief onderzoek is bedoeld om op gestructureerde wijze gegevens te verzamelen over uiteenlopende maatschappelijke thema's, die belangrijk zijn voor beleid, wetgeving en de kwaliteit van leven op het eiland.

Voor het Omnibusonderzoek worden ongeveer 3100 huishoudens willekeurig geselecteerd en benaderd voor een interview. Als enquêteur bezoekt u deze huishoudens om een persoonlijk interview af te nemen met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst. Deze interviews vinden face-to-face plaats bij de respondent thuis.

De vragenlijst bestaat uit meerdere thema's waaronder:

- **Sociale cohesie:** verbondenheid tussen mensen in buurten en gemeenschappen.
- **Participatie:** betrokkenheid bij sociale, culturele en maatschappelijke activiteiten.
- **ICT & Media:** gebruik van internet, sociale media en digitale communicatiemiddelen.
- **Gezondheid:** fysiek en mentaal welzijn, gebruik van gezondheidszorg, leefstijl.
- **Slachtofferschap:** ervaringen met criminaliteit, veiligheidsbeleving en meldingsgedrag.

Het onderzoek wordt uitgevoerd onder de bevolking van Curaçao en richt zich op inwoners van 0 jaar en ouder. Door meerdere thema's in een vragenlijst op te nemen, biedt het omnibusonderzoek een breed en actueel beeld van de leefomstandigheden, meningen en ervaringen van inwoners van Curaçao.

Als enquêteur speelt u een cruciale rol in het succes van dit onderzoek. Uw taak is om de vragenlijst op een zorgvuldige, neutrale en professionele manier af te nemen, zodat de gegevens betrouwbaar en volledig zijn. Het is belangrijk dat u elke respondent op een respectvolle manier benadert, hen goed informeert over het doel van het onderzoek, en hun privacy waarborgt. De informatie die u verzamelt, zal bijdragen aan beleid en initiatieven die gericht zijn op het verbeteren van de levenskwaliteit op Curaçao.

2. Inleiding

Dit instructieboek is ontwikkeld ter ondersteuning van het eerste omnibusonderzoek dat op Curaçao zal worden uitgevoerd. Het omnibusonderzoek is een belangrijk en innovatief middel om actuele en betrouwbare informatie te verzamelen over diverse maatschappelijke thema's die het dagelijks leven van de inwoners op Curaçao raken.

Het doel van het instructieboek is om enquêteurs en betrokken medewerkers stap voor stap te begeleiden bij het correct en efficiënt uitvoeren van het onderzoek. Het bevat duidelijke richtlijnen over de werkwijze, het gebruik van de vragenlijst en het omgaan met verschillende situaties in het veld. Van de enquêteurs wordt verwacht dat zij dit document grondig doornemen en bij de hand houden, omdat het als een guideline fungeert. Onderzoek door het Centraal bureau voor de Statistiek (CBS) is voor een groot deel afhankelijk van de kwaliteit van het werk dat door de enquêteurs wordt geleverd. Zonder goede en betrouwbare gegevens kunnen er geen goede conclusies uit een onderzoek getrokken worden.

Door zorgvuldig te werken volgens deze instructies zorgen we ervoor dat de data van hoge kwaliteit is en representatief voor de bevolking van Curaçao. Dit draagt bij aan het succes van het onderzoek en aan het verzamelen van waardevolle inzichten die beleidsmakers en organisaties kunnen gebruiken om het welzijn van onze gemeenschap te verbeteren.

Wij danken u al op voorhand voor uw inzet en betrokkenheid bij dit onderzoek en vertrouwen erop dat dit instructieboek u een heldere en praktische ondersteuning biedt tijdens het onderzoeksproces.

Sociale Cohesie

3. Sociale Cohesie

3.1 Inleiding

Het *doel* van het Sociale Cohesie onderzoek is om *een beeld te krijgen in het gesteld is met de burgers van Curaçao voor wat betreft het gevoel van verbondenheid, sociale betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor de gemeenschap* te meten op Curaçao. De vragenlijst heeft onder meer betrekking over zaken zoals vertrouwen, politieke participatie, sociale betrokkenheid en mobiliteit, normen en waarden eveneens de sociaaleconomische kenmerken.

3.2 Definities

Sociale Cohesie

Sociale cohesie houdt in dat er in een land gewerkt wordt aan het welzijn van haar leden, het bevorderen van insluiting, het stimuleren van sociale betrokkenheid, het stimuleren van participatie, het bevorderen van vertrouwen, het behouden van bestaande normen en waarden en waarbij men de kans tot opwaartse mobiliteit kan krijgen.

Hoofd van het huishouden

Het hoofd van huishouden is de persoon binnen het huishouden die door de leden van het huishouden als zodanig wordt aangewezen. Als het huishouden geen hoofd kan aanwijzen is degene van wie het huis is, of op wiens naam het huis gehuurd wordt, het hoofd. Komt men er dan nog niet uit, dan kunt u er nog altijd toe besluiten om het oudste lid van het huishouden als hoofd te beschouwen.

Government services

Een overheidsdienst is elke instelling, dienstorganisatie of -systeem dat onder politiek gezaagstaat en gecontroleerd wordt door een gekozen regering. Deze diensten omvatten onder andere ambtenaren, rechters, militairen en politie. Ze zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid en het handhaven van de openbare orde.¹

Tot overheidsdiensten behoren onder andere:

- Ministeries en Overheidsorganen (Ministerie van Financiën, SOAW, BPD, GMN);
- Politie en veiligheidsdiensten (Korps Politie Curaçao (KPC), Brandweer);

¹ www.ensie.nl/betekenis/overheidsdienst

- Onderwijsinstellingen (Openbare scholen);
- Publieke zorginstellingen (CMC);
- Sociale diensten (Kranshi);
- Overheidsinstellingen (FKP).

Semi-government services

Semi-overheidsdiensten zijn organisaties die niet officieel onderdeel zijn van de overheid, maar wel wettelijke taken uitvoeren en een duidelijk publiek belang dienen en (deels) worden gefinancierd door de overheid.

Deze organisaties werken nauw samen met de overheid en hebben vaak een belangrijke rol in het uitvoeren van publieke diensten.²

Tot Semi-overheidsdiensten behoren onder andere Aqualectra, Curoil, Cpost International.

Economy

De economie van een land omvat alle activiteiten waarbij goederen en diensten worden geproduceerd, verkocht, gekocht en geconsumeerd, en waarbij inkomen wordt verdiend en uitgegeven.

Denk aan de volgende activiteiten:

- Toeristen die verblijven in hotels en uit eten gaan (toerisme);
- Mensen die werken in de horeca, zorg, onderwijs of bouw (arbeid en diensten);
- De import van voedsel en kleding en de export van olieproducten (handel);
- De overheid die belasting ontvangt en salarissen betaalt (overheidsuitgaven);
- Bedrijven zoals supermarkten, banken of autobedrijven die producten en diensten aanbieden (bedrijfsactiviteiten).

² [Wat is de semioverheid? - Ambtenarensalaris.nl](http://Wat.is.de.semioverheid? - Ambtenarensalaris.nl)

Government

Overheid is de regering van een land.

3.3 Vragenlijst

Algemeen: Let goed op de doorverwijzingen (skips) bij de vragen. Zonder skips gaat u gewoon door met de volgende vraag. In de tablet gaan deze skips automatisch, maar u dient zich toch bewust te zijn van de volgorde van de vragen zodat u niet voor verrassingen komt te staan.

De vragenlijst bestaat uit **Vier** delen

- I. Blok 1: Vertrouwen en politieke participatie (vragen 101 t/m 108)
- II. Blok 2: Inclusie (vraag 109 t/m 113)
- III. Blok 3: Sociale betrokkenheid (114 t/m 120)
- IV. Blok 4: Subjectief welzijn (121 t/m 124)

3.3.1 Blok 1: Vertrouwen en politieke participatie

Dit blok heeft twee thema's. De eerste reeks vragen gaat over vertrouwen. Hierbij gaat het om de bereidheid van mensen om anderen en instanties te vertrouwen. In het tweede gedeelte van dit blok worden vragen gesteld over politieke participatie. Hierbij gaat het om vragen over de bereidheid van mensen om actie te ondernemen.

Vraag 101. "Hoe kijkt u naar de volgende onderwerpen?"

Voor elk onderwerp moet de respondent een antwoord geven. Aan de hand van antwoordcategorieën moet de respondent aangeven hoe tevreden hij of zij is over de genoemde onderwerpen aan de hand van een schaal die van 1 'erg ontevreden' tot 10 'erg tevreden' loopt. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Opmerking: Als u vragen heeft over de onderwerpen "Government services", "Semi-governmental services", "Economy" en "Government", raadpleeg dan paragraaf 3.2 *Definities* voor een omschrijving.

Vraag 102. "Hoeveel vertrouwen heeft u in de volgende instituties of organisaties?"

Bij deze vraag kiest de respondent uit de antwoordcategorieën 'heel weinig', 'weinig', 'neutraal', 'veel' en 'heel veel'. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

In het geval dat de respondent vindt dat vragen over bepaalde institutie of organisatie voor hem of haar niet van toepassing zijn dan kan **‘weet niet’ (N/A)** gekozen worden. Maar in eerste instantie legt u alleen de antwoordcategorieën aan de respondent zodat niet snel voor ‘weet niet’ wordt gekozen.

Vraag 103. “Kunt u erop vertrouwen dat de regering het beste doet voor Curaçao?”

Bij deze vraag moet u de respondent vragen om aan de hand van antwoordcategorieën aan te geven in hoeverre hij of zij erop kan vertrouwen dat de regering het beste doet voor Curaçao aan de hand van een schaal die van 1 ‘helemaal niet’ tot 10 ‘helemaal wel’ loopt. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 104. “In welke mate is volgens u de invloed van corruptie op dit eiland op?”

Voor elk invloedsgebied moet de respondent een antwoord geven. Bij deze vraag moet de respondent een antwoord kiezen uit de antwoordcategorieën ‘heel weinig’, ‘weinig’, ‘neutraal’, ‘veel’ en ‘heel veel’ welke u voor leest. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 105. “Denkt u dat de mate van corruptie de komende drie of vier jaar zal veranderen?”

Bij deze vraag moet de respondent een verwachting geven over een situatie in de toekomst. Bij deze vraag kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘veel toenemen’, ‘iets toenemen’, ‘gelijk blijven’, ‘iets afnemen’ en ‘veel afnemen’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 106. “Zou u kunnen aangeven hoe geïnteresseerd u bent in de politiek?”

Bij deze vraag moet de respondent aangeven hoe geïnteresseerd hij of zij is in politieke onderwerpen. Bij deze vraag kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘helemaal niet geïnteresseerd’, ‘niet geïnteresseerd’, ‘noch geïnteresseerd/ noch niet geïnteresseerd’, ‘geïnteresseerd’ en ‘erg geïnteresseerd’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 107. “Heeft u het gevoel dat u invloed kunt uitoefenen op de politiek?”

Bij deze vraag moet de respondent aangeven of hij of zij invloed heeft op de politiek. De respondent kiest uit de antwoordcategorieën ‘heel weinig’, ‘weinig’, ‘neutraal’, ‘veel’ en ‘heel veel’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag. 108. “Als er morgen verkiezingen zijn, zou u dan stemmen?”

Spreekt voor zich.

Vraag. 109. “Uit de volgende acties die ondernomen kunnen worden zou ik u willen vragen of u ooit een dergelijke actie heeft ondernomen, open staat om dergelijke actie te ondernemen of nooit dergelijke actie zou ondernemen.”

Voor elke actie moet de respondent een antwoord geven. Bij deze vraag kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘ooit gedaan’, ‘staat open om te doen’, en ‘zou het nooit doen’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

3.3.2 Blok 2: Inclusie

De vragen in dit onderdeel gaan over de mate waarin mensen het gevoel hebben dat ze onderdeel zijn van de maatschappij en anderen accepteren binnen diezelfde maatschappij.

Vraag 110. “De volgende vragen gaan over het begrip Yu di Korsou. Kunt u aangeven in hoeverre u eens bent met de volgende stellingen?”

Voor elke stelling moet de respondent een antwoord geven. Bij elke stelling kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘helemaal oneens’, ‘enigszins oneens’, ‘neutraal’, ‘enigszins eens’, en ‘helemaal eens’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 111. “Zou u kunnen aangeven in hoeverre u er helemaal wel of helemaal niet mee eens bent met de volgende.”

Bij deze vraag moet de respondent aangeven in hoeverre hij of zij het met de stellingen eens zijn aan de hand van een schaal die van 1 ‘helemaal niet’ tot 10 ‘helemaal wel’ loopt. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 112. “Nu volgt een lijst van mensen met verschillende kenmerken. Hebt u bezwaar om mensen uit deze lijst als burens te hebben?”

Spreekt voor zich.

Vraag 113. “Voelt u zich weleens gediscrimineerd op Curaçao op basis van de volgende gronden?”

Spreekt voor zich.

Vraag 114. “Hoe vaak heeft u zelf in het afgelopen jaar discriminatie ervaren op Curaçao?”

Spreekt voor zich.

3.3.3 Blok 3: Sociale betrokkenheid

De vragen gaan over relaties die mensen ervaren op verschillende gebieden.

Vraag 115. “Ik zou u uw mening willen vragen over enkele economische en sociale onderwerpen. Kunt u aangeven in hoeverre u het met de volgende stellingen eens of oneens bent?”

Voor elke stelling moet de respondent een antwoord geven. Bij elke stelling kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘helemaal oneens’, ‘enigszins oneens’, ‘neutraal’, ‘enigszins eens’, en ‘helemaal eens’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 116. “In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?”

Voor elke stelling moet de respondent een antwoord geven. Bij elke stelling kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘helemaal oneens’, ‘enigszins oneens’, ‘neutraal’, ‘enigszins eens’, en ‘helemaal eens’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 117. “Nu volgt een lijst van organisaties en activiteiten. Zou u kunnen aangeven of u lid bent van deze organisaties/activiteiten of betrokken bent bij deze organisaties/activiteiten?”

Voor elke stelling moet de respondent een antwoord geven. Bij elke stelling kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘helemaal oneens’, ‘enigszins oneens’, ‘neutraal’, ‘enigszins eens’, en ‘helemaal eens’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in. Bij ‘anders’ invullen wat de respondent antwoordt.

Vraag 118. “Ik ga u nu vragen hoe vaak u bepaalde dingen doet”

Voor elke stelling moet de respondent een antwoord geven. Laat de respondent kiezen uit de antwoordcategorieën ‘nooit’, ‘een paar keer per jaar’, ‘een paar keer per maand’, ‘elke week’ en ‘elke dag’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 119. “In hoeverre maakt u zich zorgen over de leefomstandigheden van”

Voor elk groep moet de respondent een antwoord geven. Laat de respondent kiezen uit de antwoordcategorieën ‘heel weinig’, ‘weinig’, ‘neutraal’, ‘veel’ en ‘heel veel’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

Vraag 120. “Nu volgen drie uitspraken die mensen soms maken bij het bespreken van goed en kwaad. Zou u kunnen aangeven welke uitspraak het dichtst komt bij uw eigen standpunt?”

Bij deze vraag moet de respondent aangeven welke uitspraken het dichtst komen bij zijn of haar eigen standpunt. U vult het door de respondent gekozen standpunt in.

Vraag 121. “Nu volgen enkele stellingen over het milieu. Zou u kunnen aangeven in hoeverre u met de volgende stellingen eens of oneens bent?”

Voor elke stelling moet de respondent een antwoord geven. Bij elke stelling kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘helemaal oneens’, ‘enigszins oneens’, ‘neutraal’, ‘enigszins eens’, en ‘helemaal eens’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

3.3.4 Blok 4: Subjectief welzijn

De vragen in dit blok gaan over hoe mensen de kwaliteit van hun leven ervaren.

Vraag 122. “Is het huishoudinkomen voldoende om zonder problemen rond te komen?”

Spreekt voor zich.

Vraag 123. “Is het huishoudinkomen voldoende om de volgende uitgaven zonder problemen te doen?”

Spreekt voor zich.

Vraag 124. “Heeft u de afgelopen 12 maanden betalingsachterstand gehad bij de betaling van huur, water + elektriciteit of aflossen van schulden?”

Voor elk onderwerp moet de respondent een antwoord geven. Laat de respondent kiezen uit de antwoordcategorieën ‘nooit’, ‘weinig’, ‘af en toe (een of twee keer)’ en ‘vaak voor (meer dan twee keer)’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in.

3.4 Wie moet u interviewen

In elk huishouden dient één persoon geïnterviewd te worden. Dit is de persoon die vanaf het moment van bezoek, als eerste jarig is. Als hij of zij niet aanwezig is moet een afspraak worden gemaakt wanneer u het interview met hem of haar kan komen afnemen. In dit onderzoek kan geen proxy-interview worden afgenomen.

Participatie

4. Participatie

4.1 Inleiding

Het *doel* van het Participatieonderzoek is om *inzicht hierin te verschaffen aan de hand van de vraag hoe het gesteld is met de participatie van de bevolking van Curaçao op de terreinen van sport en cultuur*. De vragenlijst heeft onder meer betrekking over sportbeoefeningen, bezoeken van sportwedstrijden en cultuurbeoefeningen de afgelopen 12 maanden.

4.2 Definities

4.3 Vragenlijst

Algemeen: Let goed op de doorverwijzingen (skips) bij de vragen. Zonder skips gaat u gewoon door met de volgende vraag. In de tablet gaan deze skips automatisch, maar u dient zich toch bewust te zijn van de volgorde van de vragen zodat u niet voor verrassingen komt te staan.

In het onderstaande gedeelte worden vragen gesteld over uw deelname aan sportieve en culturele activiteiten gedurende de afgelopen twaalf maanden. Hierbij wordt uitsluitend gekeken naar activiteiten die u in uw vrije tijd op Curaçao heeft ondernomen.

Onder sportieve activiteiten worden onder andere voetbal, tennis, fitness en schaken verstaan. Deelname aan sport in het kader van lichamelijke opvoeding op school, evenals sportbeoefening die onderdeel vormt van een beroepsmatige functie, valt buiten de scope van deze vragen.

Ten aanzien van culturele activiteiten wordt verwezen naar zowel actieve als passieve deelname aan culturele evenementen, zoals muzikoptredens, dans- en theatervoorstellingen, beeldende kunst en soortgelijke expressievormen. Culturele activiteiten die u heeft verricht in het kader van een schoolopleiding of beroepsuitoefening worden hierbij niet meegenomen.

Vraag 125. Welk sport of sporten heeft u in de afgelopen 12 maanden beoefend?"

Bij deze vraag geeft de respondent aan welke sport(en) hij of zij beoefent. Er is een lijst van 61 sporten waaruit gekozen kan worden. Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Als de sport die de respondent beoefent niet in de lijst voorkomt, kan deze worden ingevuld onder de optie '**other**'.

Geeft de respondent aan dat hij of zij *geen sport beoefent*, dan gaat u direct verder naar **vraag 121**.

Vraag 126. “Hoeveel tijd besteedt u gemiddeld per week aan deze sport(en)?”

Spreekt voor zich

Vraag 127. “Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden in de vrije tijd als hobby de volgende activiteiten gedaan?”

Voor elke hobby moet de respondent een antwoord geven. Bij elke hobby kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘dagelijks’, ‘één keer per week of vaker’, ‘één keer per maand of vaker’, ‘een paar keer in de afgelopen 12 maanden’, en ‘niet in de afgelopen 12 maanden’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in. Als de hobby die de respondent beoefent niet in de lijst voorkomt, kan deze worden ingevuld onder de optie ‘**other**’.

Vraag 128. “Kunt u aangeven of u in de afgelopen 12 maanden aan de volgende activiteiten hebt meegedaan?”

Voor elke activiteit moet de respondent een antwoord geven. Bij elke activiteit kiest de respondent uit de antwoordcategorieën ‘nee’, ‘ja, ik heb zelf meegedaan’, en ‘ja, als toeschouwer’. U vult het door de respondent gekozen antwoordcategorie in. Als de activiteit waaraan de respondent heeft deelgenomen niet in de lijst voorkomt, kan deze worden ingevuld onder de optie ‘**other**’.

4.4 Wie moet u interviewen

Voor alle leden van het huishouden ouder dan 5 jaar, van baby tot bejaarde, moet een vragenlijst ingevuld worden. U moet ernaar streven om de volwassen leden van het huishouden persoonlijk te interviewen. Bepaalde vragen zijn namelijk moeilijk om voor een ander te beantwoorden. Als de persoon niet thuis is vraag dan aan de wél aanwezige personen wanneer u de betreffende persoon aan kunt treffen of vraag naar zijn/haar telefoonnummer om een afspraak te kunnen maken. Als het echt niet lukt om een persoon binnen het huishouden persoonlijk te interviewen, dan kan een andere persoon binnen het huishouden voor deze persoon antwoorden. Dit heet een “proxy-interview” en kan bijvoorbeeld worden toegepast als een lid van het huishouden in het ziekenhuis ligt, of tijdelijk in het buitenland verblijft.

ICT en media

5. ICT en Media

5.1 Inleiding

Voor de vragen van ICT en Media is het van belang dat de respondent 6 jaar of ouder is. Deze sectie richt zich op het gebruik van verschillende technologische apparaten, het internetgebruik en de mening van de respondent over de informatie die via de media wordt aangeboden.

De vragen zijn dus gericht op:

- De gebruiker zelf,
- Het gebruik van internet, en
- Het gebruik van technologische apparaten.

Het doel is om inzicht te krijgen in hoe mensen omgaan met technologie en media in het dagelijks leven.

5.2 Definities

Radio: Een radio wordt gedefinieerd als een apparaat die radiosignalen kan ontvangen via gangbare frequenties, zoals FM, AM, LW en SW. Een radio kan een zelfstandig apparaat zijn, of geïntegreerd met een ander apparaat, zoals een wekker, een audiospeler, een mobiele telefoon of een computer.

Televisie: Een televisie (tv) is een apparaat die televisiesignalen kan ontvangen via gangbare toegangsmiddelen zoals ether, kabel en satelliet. Een televisietoestel is meestal een zelfstandig apparaat, maar kan ook geïntegreerd zijn met een ander apparaat, zoals een computer of een mobiele telefoon.

Vaste telefoon: Een vaste telefoonlijn is een telefoonlijn die de eindapparatuur van een klant (bijv. telefoontoestel, faxapparaat) verbindt met het openbare telefoonnetwerk (PSTN) en die een speciale poort op een telefooncentrale heeft.

Een mobiele telefoon is een draagbaar apparaat die verbinding maakt met een openbaar mobiel netwerk, waarmee gebruikers draadloos toegang hebben tot telefonie en internetdiensten. Dit omvat digitale mobiele systemen en technologieën zoals 4G (LTE) en 5G, die zorgen voor snellere en betrouwbaardere verbindingen. Mobiele telefoons kunnen gebruikt worden via abonnementen (postpaid) of prepaid-diensten, en bieden toegang tot het publieke telefoonnetwerk (PSTN) en breedbandinternet.

Vooraf betaalde internetaansluiting (prepaid): bij deze vorm van internetgebruik wordt een mobiel apparaat opgeladen met vooraf betaald beltegoed. Met dit tegoed betaalt men eerst voor de internetdienst, voordat men daadwerkelijk van het internet gebruik kan maken.

Abonnement: Maandelijks of jaarlijks, wordt er een vast bedrag afgeschreven door de provider.

Gratis Wifi: Internetaansluiting op publieke plaatsen, zoals cafés, bibliotheken, vliegvelden en hotels etc.

Via hotspot: Internettoegang waarbij een apparaat, zoals een smartphone of mobiele router, fungeert als draadloos toegangspunt, zodat andere apparaten verbinding kunnen maken met het internet via een mobiel netwerk.

Computer: Een computer verwijst naar een desktopcomputer, een laptop (draagbare computer) of een tablet (of een vergelijkbare handheldcomputer).

Desktopcomputer: een computer die gewoonlijk op één plek blijft staan; de gebruiker zit er doorgaans voor, achter het toetsenbord.

Laptopcomputer (draagbaar): een computer die klein genoeg is om mee te nemen en die doorgaans dezelfde taken uitvoert als een desktopcomputer; dit omvat notebooks en netbooks, maar niet tablets en vergelijkbare handheldcomputers.

Tablet (of vergelijkbare handheldcomputer): Een tablet is een computer die geïntegreerd is in een plat touchscreen en die voornamelijk wordt bediend door aanraking, in plaats van een fysiek toetsenbord. Het is niet hetzelfde als een smart-tv of een smartphone, omdat het geen ingebouwde computermogelijkheden heeft zoals een smart-tv, en telefonie niet de primaire functie is zoals bij een smartphone.

Internet: een wereldwijd, openbaar computernetwerk dat een scala aan communicatiediensten aanbiedt, waaronder het World Wide Web. Het faciliteert de uitwisseling van e-mail, nieuws, entertainment en databestanden, en is toegankelijk via diverse apparaten zoals computers, mobiele telefoons, tablets en meer, via zowel vaste als mobiele netwerken.

Multichannel tv-diensten: Een Multichannel tv-dienst is een type televisieaanbieder die verschillende manieren biedt om televisieprogramma's te ontvangen, zoals via kabel, satelliet, internet (IPTV) of digitale ethertelevisie (DVB-T/T2). Dit in tegenstelling tot een single-channel aanbieder die slechts één manier van levering aanbiedt.

Kabeltelevisie (CATV): is een systeem waarbij meerdere televisieprogramma's via een coaxkabel worden uitgezonden en bekeken kunnen worden op televisietoestellen.

Direct-to-home (DTH) satellietdiensten: tv-diensten die worden ontvangen via een satellietschotel die satelliettelevisie-uitzendingen kan ontvangen

Internetprotocol-tv (IPTV): Multimediadiensten zoals televisie, video, audio, tekst, afbeeldingen en data die worden geleverd via een IP-netwerk dat zodanig wordt beheerd dat het voldoet aan de

vereiste niveaus van servicekwaliteit, gebruikerservaring, beveiliging, interactiviteit en betrouwbaarheid. Dit omvat niet de video's die via het openbare internet worden bekeken, bijvoorbeeld via streaming. IPTV-diensten zijn over het algemeen bedoeld voor weergave op een televisietoestel in plaats van op een pc.

Digitale terrestrische televisie (DTT): De technologische opvolger van analoge terrestrische televisie, die de mogelijkheid biedt tot een aanzienlijk groter aantal kanalen.

Social media: Social media is een verzamelnaam voor alle internet-toepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen op een gebruiksvriendelijke en vaak leuke wijze. Het betreft niet alleen informatie in de vorm van tekst (nieuws, artikelen). Ook geluid (podcasts, muziek) en beeld (fotografie, video) worden gedeeld via social mediawebsites. Met andere woorden, social media staat voor 'media die je laten socialiseren met de omgeving waarin je je bevindt'.

5.3 Vragenlijst

De vragen over ICT & Media zijn onderverdeeld in twee delen: huishoudvragen en persoonsvragen. De eerste vier vragen zijn huishoudvragen en de overige vragen zijn persoonsgebonden en worden aan elk geselecteerd huishouden lid van 6 jaar en ouder gesteld.

Het is belangrijk om rekening te houden met het feit dat het beheer van mobiele apparaten of computers vaak in handen is van de ouders/verzorgers. In sommige gevallen kunnen ouders ervoor kiezen om namens hun kind te antwoorden of het kind zelf het antwoord te laten geven, afhankelijk van leeftijd, taalbegrip en ervaring met het apparaat.

Voor het gedeelte van ICT & Media is het van belang om bepaalde indicatoren te kunnen invullen deze zijn onder anderen:

Vraag 129. “Hoeveel vaste telefoonlijnen (telefoonnummers) zijn in totaal in Uw huishouden aangesloten?”

Om een telefoon als vaste huistelefoon te beschouwen, geldt dat ook als het toestel draadloos is, de telefoon zich binnen het bereik van het basisstation in huist moet bevinden om gebruikt te kunnen worden. Elke telefoonaansluiting wordt geïdentificeerd met een eigen telefoonnummer.

Vraag130. “Beschikt Uw huishouden over één van de volgende (werkende) televisieaansluitingen?”

Met een antenne-aansluiting wordt bedoeld dat de televisie geen digitale aansluiting heeft. Het is dus niet mogelijk om een internetaansluiting toe te voegen aan dit type televisie. Het beeld is vaak minder scherp en kan een ‘sneeuwachtig’ effect vertonen. Bij digitale televisie (Terrestrial TV) is het beeld daarentegen duidelijk en scherp

Vraag 131. “Beschikt Uw huishouden over een internetaansluiting?”

Met internetaansluiting aan de pand geïnstalleerd wordt bedoeld dat het huishouden internetinstallatie heeft dat via een kabel of via antenne het signaal binnen komt. Als het modem meegenomen wordt buiten het huis, ergens anders aangesloten te worden, zal het niet mogelijk zijn, want het andere huis heeft de aansluiting niet om signaal van buiten in het huis te distribueren.

Vraag 132. “Over welk soort internetaansluiting beschikt Uw huishouden?”

Het is eerst van belang om bij het huishouden te achterhalen of ze internetaansluiting hebben dat aan de pand is aangesloten. Meestal weet degene die de antwoorden geeft dat er internet thuis is en welke internetsnelheid er aangevraagd. Dus of het van de internetbedrijf Digicel, Flow of van een ander internet distribuerende bedrijf.

De volgende vragen zijn allemaal persoonsgericht. Dit betekent dat de vragenlijst herhaald wordt voor elke persoon die tot de doelgroep behoort en heeft besloten om deel te nemen aan het onderzoek.

Vraag 133. “Heeft “{0}” een mobiele telefoon gebruikt in de afgelopen 3 maanden?”

Met deze vraag wordt bedoeld of de persoon op een of andere manier gebruik heeft gemaakt van een mobiele telefoon. Hier is het van belang om erachter te komen of de respondent een eigen mobiele telefoon heeft gebruikt of van een andere persoon.

Vraag 134. “Hoe krijgt u toegang tot het internet op uw mobiele telefoon?”

Met deze vraag is het van belang om te weten hoe men internetaansluiting gebruiken op de mobiele telefoon. Dit is een meerkeuzevraag dus let op dat u elke mogelijkheid aan de respondent voorlegt.

Vraag 135. “Luistert “{0}” naar de radio?”

Met deze vraag is het van belang om te weten of de persoon naar de radio luistert of niet. Het maakt hier in principe niet uit of het een eigen radio is of niet.

Vraag 136. “Op welke wijze luistert “{0}” naar de radio?”

Met deze vraag is het van belang om te weten hoe men naar de radio luistert, dus welke apparaat/middel maken men gebruik van, zodat wij naar de radio kunnen luisteren.

Vraag 137. “Op welke tijdstip luister u meestal naar de radio?”

Meerdere antwoorden mogelijk. Met deze vraag is het van belang om te weten op welke momenten gedurende een dag men naar de radio luistert.

Vraag 138. “Naar welke type programma’s luistert u het meest?” (Max 3 aanvinken)

Vanuit het aangegeven lijst, de top 3 van het type programma waar de respondent het meest naar toe luistert aanvinken.

Vraag 139. “Kijkt “{0}” naar de televisie?”

Met deze vraag is het van belang om te weten of men naar televisie kijken. Hier maakt het niet uit of het een eigen televisie is of niet.

Vraag 140. “Hoe gebruikt u uw televisie?”

- Het gaat hier om het tijdstip waar de respondent gebruikelijk naar de televisie kijkt.

Vraag 141. “Op welke tijdstip kijkt u naar de televisie?”

Hiermee wordt bedoeld hoe men gebruik maken van de televisie en wat voort soort methode wordt gebruikt om naar de programma's op de televisie te kijken.

Vraag 142. “Wat voor soort programma's worden door “{0}” bekeken op televisie?”

Meerdere antwoorden mogelijk bij deze vraag.

Vraag 143. “Leest “{0}” de krant?”

Spreekt voor zich.

Vraag 144. “Hoe komt “{0}” aan de krant?”

Spreekt voor zich

Vraag 145. “Welke onderdelen in de krant besteed “{0}” meer aandacht tijdens het lezen van de krant?”

Het gaat hier om delen van de krant waar de lezer meer aandacht aan besteedt in vergelijking met de rest van de tekst in de krant.

Vraag 146. “Maakt “{0}” gebruik van sociaal media?”

Spreekt voor zich.

Vraag 147. “Welke sociaal media platform(en) maakt “{0}” gebruik van?”

Het gaat hier om de platform(en) van sociaal media waarvan het geïnterviewde gebruik maakt. Het maakt niet uit of het constant is of één keer in de zoveel tijd.

Vraag 148. “Naar uw mening, helpt de media u om een mening te vormen zodat u kunt deelnemen aan discussies over lokale en internationale kwesties?”

De mening van de geïnterviewden is van belang bij deze vraag, zodat men erachter kan komen of de geïnterviewde tevreden is met de informatie die gegeven wordt via media. Het gaat hier om de beleving van de respondent, dus is er geen goed of fout antwoord. Het doel is om te achterhalen of mensen vinden dat ze via de media voldoende worden geïnformeerd om aan gesprekken en discussies mee te kunnen doen.

Vraag 149. “Heeft “{0}” gebruik gemaakt van een computer in de afgelopen 3 maanden?”

Hou rekening met deze vraag, de computer is de moedernaam voor alle apparaten die processen uitvoeren. Dit kunnen simpele dingen zijn, zoals het openen van een document om te lezen, maar ook complexe processen zoals bijvoorbeeld het programmeren van applicaties voor verder gebruik. Deze processen kunnen vanaf elke locatie worden uitgevoerd: thuis, op het werk, op school of ergens anders.

Vraag 150. “Welke type computer heeft u gebruikt?”

Computer kan een personal computer, desktop, laptop, tablet, Surface, iPad of mobiele telefoons zijn. Voor deze vraag is het mogelijk om meer dan 1 antwoord te kiezen.

Vraag 151. “Welke van de volgende activiteiten heeft u op een computer uitgevoerd in de afgelopen 3 maanden?”

Op een computer kunnen er verschillende processen uitgevoerd worden. Hier is het van belang te weten welke activiteiten door de geïnterviewde uitgevoerd werden. Daarom is het mogelijk om meer dan 1 antwoord te selecteren.

Vraag 152. “Heeft “{0}” gebruik gemaakt van internet in de afgelopen 3 maanden?”

Vanuit welke locatie dan ook dus thuis, werk, school of ergens anders.

Vraag 153. “Voor welke van de volgende activiteiten heeft u het internet voor privédoeleinden (niet aan werk gerelateerd) gebruikt in de afgelopen 3 maanden?”

De doelstellingen zijn verdeeld in 4 groepen namelijk, informatie-aanvraag, informatie-uitwisseling met bedrijven, via internetproducten kopen en persoonlijke interactie. Elke doelstelling spreekt voor zich, per doelstelling moet er één antwoord gekozen worden.

Vraag 154. “Welke van de volgende apparaten gebruikt u het meest via uw vaste internetverbinding?”

Meerdere antwoorden zijn mogelijk en elke antwoord spreekt voor zich.

Vraag 155. “Welke van de volgende toepassingen of functies van kunstmatige intelligentie (AI) heeft u recentelijk gebruikt?”

Meerdere antwoorden mogelijk en deze spreken voor zich.

Vraag 156. “Voor welke doeleinden gebruikt u AI-toepassingen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Meerdere antwoorden mogelijk en deze spreken voor zich.

5.4 Wie moet u interviewen

De eerste vier vragen in dit onderdeel zijn gericht op het **hele huishouden** en worden slechts **één keer** per huishouden gesteld. De rest van de vragen zijn gerichte persoonsvragen. Afhankelijk van de grootte van het huishouden, zullen enkele vragen zich herhalen voor elk relevant gezinslid. De naam van de betreffende persoon wordt in de vraag weergegeven, zodat de enquêteur duidelijk weet aan wie de vraag gesteld moet worden.

Let op: Deze vragen worden alleen weergegeven als aan het begin van de vragenlijst is aangegeven dat de persoon mee wil doen aan de Omnibusvragenlijst.

Voor alle leden van het huishouden ouder dan 5 jaar, van baby tot bejaarde, moet een vragenlijst ingevuld worden. U moet ernaar streven om de volwassen leden van het huishouden persoonlijk te interviewen. Bepaalde vragen zijn namelijk moeilijk om voor een ander te beantwoorden. Als de persoon niet thuis is vraag dan aan de wél aanwezige personen wanneer u de betreffende persoon aan kunt treffen of vraag naar zijn/haar telefoonnummer om een afspraak te kunnen maken.

Als het echt niet lukt om een persoon binnen het huishouden persoonlijk te interviewen, dan kan een andere persoon binnen het huishouden voor deze persoon antwoorden. Dit heet een “proxy-interview” en kan bijvoorbeeld worden toegepast als een lid van het huishouden in het ziekenhuis ligt, of tijdelijk in het buitenland verblijft.

Gezondheid

6. Gezondheid

6.1 Inleiding

Om gezondheidsbeleid te kunnen maken en te monitoren is inzicht nodig in de gezondheidssituatie van de bevolking. De vragen van dit onderdeel zijn afkomstig uit de nationale gezondheidsenquête (NGE), deze geeft een actueel beeld van de gezondheidsstatus, de leefstijl en het gebruik van zorgvoorzieningen van de burgers van Curaçao. Dit stukje dient als handleiding voor enquêteurs bij het correct afnemen van de vragenlijst. Het bevat toelichting op de vragen, antwoordcategorieën en richtlijnen voor het omgaan met eventuele vragen of onduidelijkheden van respondenten.

6.2 Definities

Gezondheidsproblemen: lichamelijke of psychische aandoeningen, klachten of beperkingen die invloed hebben op het dagelijks functioneren of werk.

Zorggebruik: het gebruik van medische en paramedische diensten, waaronder bezoeken aan de huisarts, tandarts, medische specialisten en andere zorginstellingen.

Leefstijl: gedragingen en gewoonten die invloed hebben op de gezondheid, zoals voeding, beweging, slaap, alcohol en drugsgebruik.

Psychisch welzijn: mentale en emotionele gezondheid, waaronder gevoelens van angst, stress en stemmingsproblemen in de afgelopen weken.

Mantelzorg: het onbetaald verlenen van zorg of hulp aan een persoon met een chronische ziekte, beperking of ouderdomsproblemen, buiten het professionele zorgcircuit.

Verzekeringsstatus: de wijze waarop respondenten verzekerd zijn voor medische zorg, inclusief basisverzekering (BVZ), aanvullende regelingen of particuliere verzekeringen.

6.3 Vragenlijst

Algemene instructies

- Lees elke vraag exact zoals geformuleerd voor.
- Antwoordopties worden indien nodig hardop voorgelezen.
- Herhaal of verduidelijk alleen als de respondent hierom vraagt.
- Let op skip-instructies (zoals “→ ga naar vraag X”).
- Let op eventuele meervoudige antwoorden (“meer dan één antwoord mogelijk”).
- Geef bij “Weet niet” of “Weigert” de juiste code aan.

- Houd een neutrale houding; moedig geen antwoorden aan en geef geen oordeel

Vraag 157. “In de afgelopen 12 maanden, bent u afwezig geweest van werk vanwege gezondheidsproblemen? Denk hierbij aan ziekte, een verwonding of andere gezondheidsklachten waardoor u niet kon werken?”

- Deze vraag is bestemd voor de werkende populatie (15 jaar en ouder). Bij deze vraag wordt nagegaan of de respondent in de afgelopen 12 maanden afwezig is geweest op het werk vanwege gezondheidsproblemen. Het gaat uitsluitend om afwezigheid van werk en dus niet om school of andere activiteiten.

Vraag 158. “Op hoeveel dagen in de afgelopen 12 maanden bent u in totaal door gezondheidsproblemen afwezig geweest van uw werk? (15 jaar en ouder)”

- Deze vraag is een vervolgvraag van vraag 157, en wordt alleen gesteld als de respondent bij de vorige vraag ‘ja’ heeft geantwoord. De respondent dient hier het totaal aantal dagen op te geven waarop hij/zij in het afgelopen jaar afwezig was van werk vanwege gezondheidsproblemen. Het antwoord moet in absolute aantallen worden genoteerd.

Sectie 2: Psychisch Welzijn

Vraag 159. “Over de afgelopen 2 weken, hoe vaak bent u lastiggevalen door het volgende probleem: [bijv. ‘Zich zenuwachtig, angstig of gespannen voelen’]?”

Instructie: Dit is een gestandaardiseerde vragenlijst (bijv. GAD-7). Vraag telkens:

Antwoordopties:

Helemaal niet

Enkele dagen

Meer dan de helft van de dagen

Bijna elke dag

Let op: Lees deze antwoordopties telkens opnieuw voor bij elke sub vraag (A t/m G).

Sectie 2: Zorggebruik

Voor vragen 160 t/m 163:

Instructie: Vraag naar de meest recente bezoekdatum aan een zorgverlener. De respondent hoeft geen exacte datum te weten, alleen de juiste tijds categorie aan te duiden.

Vraag 163: “Tijdens uw laatste bezoek, bent u toen doorverwezen naar één van de volgende?”

Antwoordopties per item (i t/m ix):

Ja

Nee

Let op: Meerdere antwoorden mogelijk. Vink alles aan wat van toepassing is.

Sectie 3: Zorgtoegankelijkheid

Vraag 164. “Heeft u in de afgelopen 12 maanden vertraging gehad in het verkrijgen van zorg omdat de wachttijd voor een afspraak te lang was?”

- Met deze vraag wordt bedoeld of de respondent een medische behandeling, afspraak of consult niet op tijd heeft kunnen krijgen doordat de wachttijd bij een zorgaanbieder te lang was. Voorbeelden hiervan kunnen zijn:
 - o Lange wachttijden bij de huisarts, specialist, tandarts of medische onderzoeken (MRI-scan bijvoorbeeld)
 - o Afspraken die pas weken of maanden later beschikbaar waren, waardoor men later dan gewenst hulp kreeg.

Vraag 165. “Heeft u in de afgelopen 12 maanden vertraging gehad in het verkrijgen van zorg vanwege afstand of transportproblemen?”

- Deze vraag richt zich op situaties waarin de respondent niet op tijd zorg heeft kunnen ontvangen vanwege de afstand tot de zorglocatie of problemen met vervoer. Denk hierbij aan:
 - o Geen toegang tot eigen of openbaar vervoer
 - o Zorglocaties die te ver weg zijn of niet bereikbaar zijn vanuit de woonplaats.

Vraag 166. “Was er een moment in de afgelopen 12 maanden waarop u de volgende soorten zorg nodig had, maar deze niet kon betalen?”

- Is er een situatie geweest waarin de respondent zorg nodig had, maar deze niet heeft gekregen vanwege financiële redenen? Denkt aan:
 - Medicatie die men niet kon betalen
 - Consulten bij een arts of specialist
 - Tandheelkundige zorg, brillen, medische hulpmiddelen, of ziekenhuisopnames die men heeft vermeden vanwege de kosten

Instructie: Lees elke subcategorie afzonderlijk voor (A t/m D) en noteer 'Ja' of 'Nee'.

Sectie 4: Tevredenheid over zorg (Vraag 167)

Vraag 167. "Hoe tevreden bent u over de gezondheidszorg op Curaçao in het algemeen?"

Schaal: 1 = zeer ontevreden t/m 5 = zeer tevreden, 6 = niet van toepassing

Vraag 167.1. "Hoe tevreden bent u over de volgende instellingen?"

Instructie: Lees alle instellingen één voor één op. Gebruik dezelfde schaal als bij 168

Sectie 5: Leefstijl (Vragen 168 t/m 175)

Vraag 168: "Welke maatregelen neemt u om een gezonde leefstijl te behouden?"

Antwoordopties per item (i t/m iv) hardop lezen:

1 = Ja

2 = Nee

Vraag 169. "Rookt u op dit moment?"

Let op skip-instructie: Indien antwoord "3. Niet" → ga naar vraag 176.

Vraag 170. "Welke rookproducten gebruikt u meestal?"

Let op: Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

Vraag 175. Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden een alcoholisch drankje genuttigd, zoals bier, wijn, cider, sterke drank, cocktails, mixdrankjes, likeur of zelfgemaakte alcohol??"

Let op: Skip-instructies bij vraag 175 (antwoord 8 of 9 → ga naar vraag 179).

Bij vragen over dagen en aantal glazen:

- Vraag eerst op welke dagen er meestal gedronken wordt.
- Vraag vervolgens naar hoeveel glazen gemiddeld per dag.

Let op: Bij hoge aantallen (6 glazen of meer) kan voorzichtig verduidelijking nodig zijn, zonder oordelen.

Sectie 6: Drugsgebruik

Stel neutraal: “Heeft u in de afgelopen 12 maanden drugs gebruikt zoals...”

Voorbeeld: “Bijvoorbeeld cannabis of marihuana” (**vraag 176**)/ “cocaïne of ecstasy” (**vraag 177**)

Antwoordopties:

1 = Ja

2 = Nee

3 = Weet niet

4 = Weigert

Sectie 7: Mantelzorg

Vraag 178. “Geeft u minstens één keer per week mantelzorg aan één of meerdere personen die lijden aan beperkingen vanwege hun leeftijd, hun gezondheid of een handicap?”

Let op: Mantelzorg is niet hetzelfde als beroepsmatige zorg.

Sectie 8: Verzekering

Vraag 179. “Hoe is [naam respondent] verzekerd voor medische kosten?”

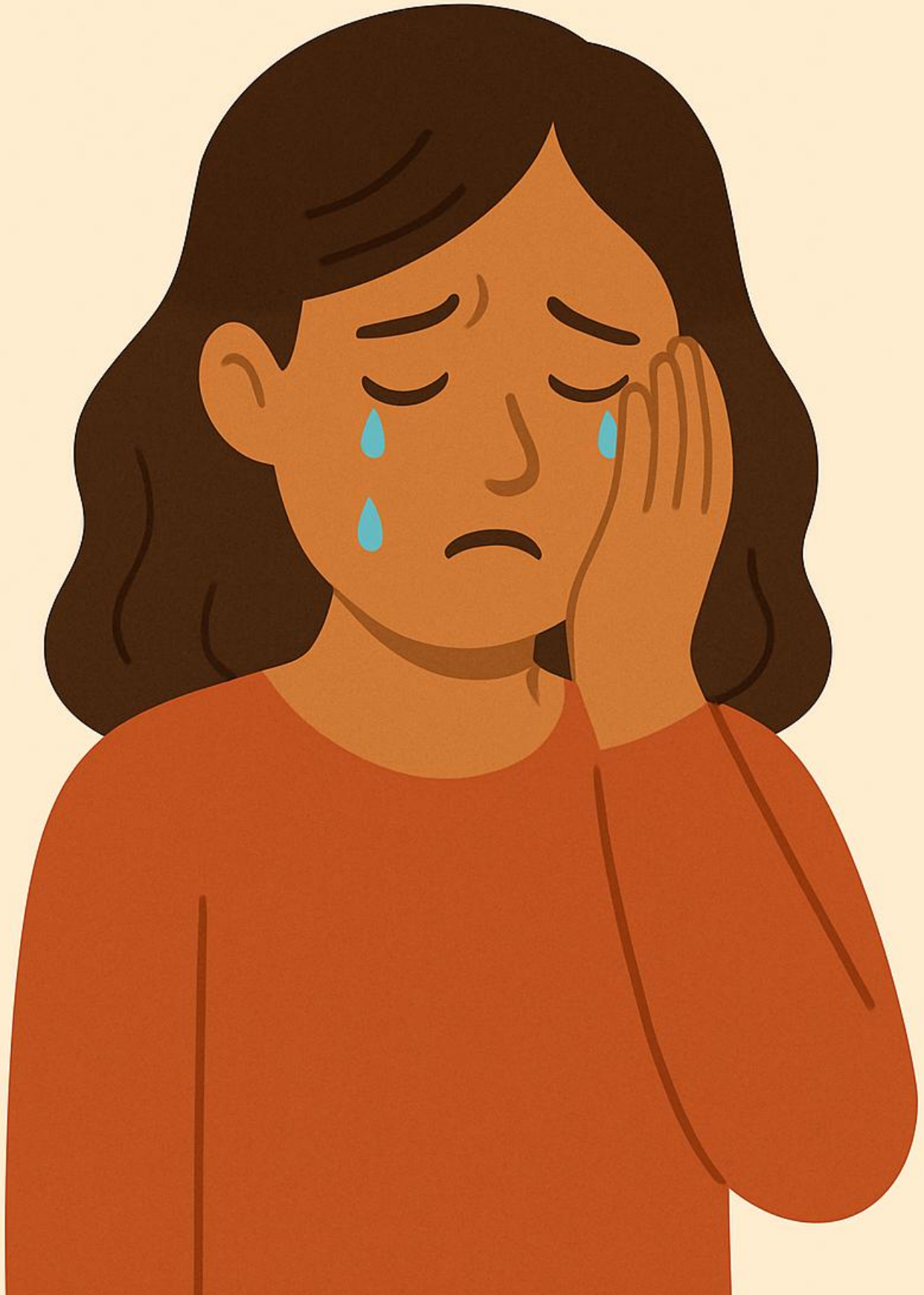
Meerdere antwoorden mogelijk.

“BVZ” is de basisverzekering voor mensen met weinig tot gemiddeld inkomen.”

6.4 Wie moet u interviewen

Voor het merendeel van de onderwerpen personen van 0 jaar of ouder woonachtig in particuliere huishoudens. Voor sommige onderwerpen (*alcohol en drugsgebruik*) geldt een aparte leeftijdsgrens, namelijk 18 jaar en ouder.

Slachtoffer

7. Slachtofferschap

7.1 Inleiding

De sectie van slachtofferschap heeft als **doel** om *de angst- en onrustgevoelens, de omvang en aard van de criminaliteit en het aangiftegedrag van slachtoffers* te meten op Curaçao. De vragenlijst heeft onder meer betrekking op misdrijven die het huishouden betreffen en ook waar de respondent als persoon het slachtoffer van is geworden.

Van de enquêteurs wordt verwacht dat zij dit onderdeel grondig doornemen en bij de hand houden, omdat het als een guideline fungeert.

7.2 Definities

Criminaliteit wordt omschreven als alles wat door een wettelijke bepaling als misdrijf strafbaar is gesteld. Al naar gelang van heersende normen kan dit van maatschappij tot maatschappij verschillen.

Voor de slachtofferenquête wordt onder criminaliteit de misdrijven waar burgers meer last van kunnen hebben verstaan. Men spreekt ook van "veel voorkomende criminaliteit". In dit onderzoek gaat het om de volgende categorieën:

- Diefstal van ander vervoermiddel of onderdelen hiervan (motor(fiets), quad, etc.)
- Diefstal aan auto (auto-onderdelen) en diefstal uit auto
- Diefstal van auto/joyriding
- Inbraak
- Diefstal van persoonlijke goederen (inclusief zakkenrollerij)
- Beroving (met geweld)/gewapende overval
- Aanval/bedreiging/mishandeling buitenshuis
- Doorrijden na ongeval
- Corruptie

Slachtoffer

Een slachtoffer is een persoon die een schokkende gebeurtenis (buiten de gebruikelijke menselijke ervaring) heeft meegemaakt, daarvan getuige is geweest of erover gehoord heeft en daarop met een intens gevoel van machteloosheid en intense angst heeft gereageerd. Het gaat om normale reacties op een abnormale gebeurtenis waarbij de eigen beleving van het slachtoffer voornamelijk de impact

van de gebeurtenis bepaalt. Voor deze slachtofferenquête wordt alleen uitgegaan van wat een persoon of iemand in diens huishouden heeft meegemaakt.

7.3 Vragenlijst

Algemeen: Let goed op de doorverwijzingen (skips) bij de vragen. Zonder skips gaat u gewoon door met de volgende vraag. In de tablet gaan deze skips automatisch, maar u dient zich toch bewust te zijn van de volgorde van de vragen zodat u niet voor verrassingen komt te staan.

De vragenlijst bestaat uit **Drie** delen

- Blok 1: Angst- en onrustgevoelens (vragen 180 t/m 186)
- Blok 2: Slachtofferschap en aangiftegedrag (vraag 187)
- Blok 3: Cyberbullying (190 t/m 193)

In Blok 1 (**vragen 180 t/m 186**) wordt eerst gevraagd naar wat iemand in het huishouden is overkomen (dit kan dus iemand anders zijn dan de respondent). Vanaf vraag 186 wordt er gevraagd naar gebeurtenissen die de respondent zelf zijn overkomen.

Bij de vragen over waarom geen contact is opgenomen met de politie staat bij eerste optie ‘kinderwerk’ aangegeven. Hiermee wordt bedoeld dat het om kattenkwaad gaat.

Vraag 180: “Als u de huidige situatie vergelijkt met die van een paar jaar geleden, denkt u dan dat de kans om slachtoffer te worden van een misdrijf is toegenomen, afgenomen, of gelijk gebleven?”

- Het gaat hier om de ervaren kans, niet om feitelijke cijfers
- Als de respondent twijfelt, mag “weet ik niet/ geen antwoord” gekozen worden

Vraag 181: “Voelt u zich wel eens bang wanneer u alleen thuis bent?”

- Hier gaat het om het gevoel van angst en niet over feitelijke inbraken of incidenten,
- Het maakt in principe niet hoe vaak, we willen alleen weten of de respondent zich weleens bang voelt als zij/hij alleen thuis is.

Vraag 182: “Hoe veilig voelt u zich wanneer u alleen door uw buurt loopt in de avond, of hoe veilig denkt u zich te voelen als u dat zou moeten doen?”

- Hier gaat het om het subjectieve veiligheidsgevoel in de buurt na zonsondergang.

- Als respondent zegt nooit alleen naar buiten te gaan, gebruik optie 5: “ik ga nooit alleen naar buiten/ niet van toepassing”.

Vraag 183: “Wat vindt u alles bij elkaar genomen van de inspanningen van de politie om misdaad in uw buurt onder controle te houden?”

- Het gaat hier om de algemene indruk, niet over een specifiek incident

Vraag 184: “Hoe vaak ziet u een politieagent in uw straat, te voet, in een politieauto of op de fiets?”

- “Zien” betekent fysiek waarnemen, niet via sociale media of verhalen van anderen
- Bij “weet ik niet” → ga direct naar vraag 187

Vraag 185: “Vindt u dat de politie uw straat vaker, minder vaak of even vaak moet patrouilleren als nu?”

- “Moet soms langskomen” betekent dat mensen politie zichtbaar willen zien, ook al hoeft dat niet dagelijks te zijn.

Vraag 186: “Heeft u één of meerdere van de volgende middelen om u te beschermen tegen criminaliteit?”

- Meerdere antwoorden mogelijk
- “Sitter of guard” is iemand die bij het huis blijft of beveiliging
- “Bewegingssensorlampen zijn lichten die aangaan bij beweging buiten
- Bij “anders” noteer duidelijk wat er wel gebruik van wordt gemaakt

Vraag 187: “Heeft u of andere leden van uw huishouden in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van de volgende misdrijven?”

1. Diefstal

Het gaat hierbij om (een fiets, bromfiets, scooter, materialen) van de respondent zelf of andere leden van het huishouden.

2. Automisdrijven

Er zijn drie verschillende misdrijven waarbij het vervoermiddel centraal staat, namelijk autodiefstal/joyriding en (vraag, diefstal aan en uit auto (vraag 186 ii.). Het gaat hierbij om de auto,

pick-up, of "van" (busje) van de respondent zelf of van andere leden van het huishouden, of die de respondent of andere leden van het huishouden in gebruik heeft.

2.1 Diefstal aan en uit auto

Bij **diefstal aan en uit auto** ligt het accent op diefstal van auto-onderdelen en voorwerpen, zowel in de auto (bijv. autoradio, maar ook een laptop of ander voorwerp dat geen auto-onderdeel is) als aan de auto (bijv. spoiler, autoband), die ergens geparkeerd staat.

Als de auto is gestolen en later wordt teruggevonden met missende onderdelen valt dit onder autodiefstal.

2.2 Diefstal van auto/joyriding

Bij **autodiefstal** wordt het vervoermiddel zonder toestemming van de eigenaar of gebruiker meegenomen en bovendien worden soms ook nog onderdelen ervan weggehaald en de auto in slechte staat achtergelaten.

Joyriding is het zonder toestemming meenemen van een vervoermiddel, voor een plezierritje. Hoogstens kan de benzine helemaal verbruikt zijn en wordt de auto ergens achtergelaten.

Om praktische redenen wordt joyriding in dit onderzoek ook onder autodiefstal gerekend.

3. Inbraak

U dient hier behalve het huis, ook de garage, keet, bouwkeet, een van het huis afgezonderd washok of rommelhok, een tuinhuisje, of een losstaand appartement mee te rekenen. Het gaat om ***alle bouwwerken die op slot gemaakt kunnen worden***. Bij inbraak ligt het accent op het forceren van bijvoorbeeld een raam, deur of dak, om binnen te komen.

*In het geval dat iemand een huis of ander bouwwerk binnenloopt **zonder wat dan ook te forceren** (deur of raam niet op slot) en een tas meeneemt en daarmee vandoor gaat dan wordt dit meegeteld onder **diefstal van persoonlijke eigendommen (vraag 186 vi)**.*

4. Beroving (met geweld)

Het verschil tussen "beroving" en "diefstal van persoonlijke eigendommen" (zie hierna) zit in het aspect van geweld. Beroving geschiedt met geweld: het gebruiken van fysieke kracht om te doden, verwonden, schade aan te brengen of te mishandelen. Diefstal van persoonlijke eigendommen geschiedt zonder geweld en hoeft niet noodzakelijkerwijs altijd op een voor het slachtoffer opvallende manier te geschieden. In sommige gevallen merkt de persoon er pas achteraf iets van.

Geweld zonder beroving valt onder punt 12.

5. Diefstal van persoonlijke eigendommen (zonder geweld)

Onder diefstal van persoonlijke eigendommen wordt ook gerekend diefstal van eigendommen uit een huis dat niet op slot zit (zie opmerking bij Inbraak). Let op dat hierbij niet hetzelfde geval wordt aangegeven als bij “Diefstal vanaf erf/uit tuin, open porch of open garage!

Zakkenrollerij valt ook onder dit hoofdstuk.

6. Aanval/Bedreiging

Op zodanige wijze door iemand aangevallen worden dat je er enorm van schrikt. Dit kan gepaard gaan met alleen bedreiging of met gebruik van geweld. Bedreiging kan geschieden met of zonder wapen. Geweld houdt in: vastgrijpen, slaan, schieten, met een voorwerp steken of aangevallen worden met een wapen. Dit kan bij het slachtoffer thuis of elders (op straat, café, bus, etc.) plaatsvinden.

Let op: het betreft hier géén beroving (met geweld) noch diefstal van persoonlijke eigendommen.

8. Doorrijden na ongeval

De situatie waarin iemand rijdend of zittend in zijn/haar auto of op een (motor)fiets, of lopend op straat, als slachtoffer betrokken raakt bij een ongeluk, waarbij de dader doorrijdt.

9. Corruptie

Corruptie is het politieke, sociale of economische verschijnsel waarbij iemand in een machtspositie ongeoorloofde gunsten verwacht of vraagt in ruil voor een verleende dienst. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen publieke en private corruptie, al naar gelang de omgekochte persoon een positie bij de overheid of bij een onderneming heeft. Het begrip steekpenning of ‘geld onder de tafel’ is algemeen bekend als een vorm van corruptie.

10. (Cyber)pesten

Cyberpesten, of online pesten, is het herhaaldelijk kwetsen of lastigvallen van iemand via digitale technologieën, zoals sociale media, berichtendiensten, online games of mobiele telefoons. Het kan verschillende vormen aannemen, zoals het verspreiden van roddels, het plaatsen van vernederende foto's of video's, het sturen van bedreigende berichten, of het creëren van nepaccounts om iemand te pesten.

Vraag 188: “Bent u in de afgelopen 12 maanden één of meerdere malen slachtoffer geweest van pesten?”

- vaststellen of de respondent slachtoffer is geworden van cyberpesten, fysiek of verbaal pesten in het afgelopen jaar.

Antwoordopties:

- Bij “ja, cyberpesten” → ga door met vraag 185
- .1 *Cyberpesten* kan plaatsvinden via sociale media, apps of andere digitale middelen
- Bij alleen “fysiek” of “verbaal pesten”: ga naar vraag 189
- .1 *Fysiek pesten*: betekent dat iemand herhaaldelijk lichamelijk wordt lastiggevalen of aangevalen door een ander persoon of een groep. Dit kan bijvoorbeeld slaan, duwen, shoppen, aan de haren trekken of iemands spullen kapotmaken zijn. Het gaat hierbij meestal om gedrag dat opzettelijk pijn doet of iemand bang maakt, en dat vaker dan een keer gebeurt.
- .2 *Verbaal pesten*: betekent dat iemand opzettelijk wordt gekwetst met woorden. Dit kan door te schelden, uitlachen, beledigen, bedreigen of gemene opmerkingen te maken over bijvoorbeeld iemands uiterlijk.
- Bij “nee” en “ik weet het niet” ga naar vraag 189

Let op:

- Geef zo nodig uitleg: met pesten wordt bedoeld dat er herhaaldelijk negatief gedrag wordt vertoond zoals uitschelden, buitensluiten of online lastigvallen.

Vraag 189: “Op welke manieren bent u online gepest?”

- Optie iii. “Exclusie” betekent bewust buitensluiten uit online groepen of chats

- Optie ii. Heeft het over “privéfoto’s delen”, deze kan ook betekenen dat iemand screenshots verspreidt zonder toestemming.

Vraag 190: “Op welk platform heeft u cyberpesten meegemaakt of gezien?”

- “Gezien” betekent dat iemand anders werd gepest in bijvoorbeeld een groepschat.
- Bij “Anders” graag het platform aangeven waar men het gezien en of ervaren hebben.

Vraag 191: “Wat was uw eerste reactie toen u online werd gepest”

- Alleen eerste reactie is hier van belang, dus als respondent aangeeft meerdere dingen te hebben gedaan, vraag alsnog: “Wat deed u als eerste toen dit gebeurde?”

Vraag 192: “Welke van de onderstaande effecten heeft u ervaren als gevolg van cyberpesten?”
(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Hier zijn meerdere antwoorden mogelijk. Het is van belang dat je alle antwoordmogelijkheden hardop leest en degenen die van toepassing zijn aanvinken.
- Bij “andere”, altijd een toelichting geven.

Vraag 193: “Heeft u ooit zelf deelgenomen aan cyberpesten (door te delen, en of reageren)?”

- Belangrijk: Stel deze vraag met een neutrale toon, zonder oordeel. Leg indien nodig uit dat het ook gaat om onbedoeld meedoen (bijvoorbeeld door een grap te hebben gedeeld die achteraf kwetsend bleek).

7.4 Wie moet u interviewen

Het zal soms voorkomen dat de respondent zich niet alle gebeurtenissen of details ervan (datum, aantal keren, etc.) precies kan herinneren en hierdoor de hulp van andere huishoudleden inroept. Dit is op zich geen probleem, zolang de respondent bij de vragen over specifiek persoonlijke ervaring als slachtoffer (Beroving met geweld, Diefstal van persoonlijke eigendommen, Aanval en bedreiging, Doorrijden na ongeval, Ander misdrijf), de eigen ervaringen rapporteert en niet die van andere huishoudleden.

Eén lid van elk huishouden woonachtig op de door het CBS opgegeven adressen moet geïnterviewd worden. U als mensen die meestal thuis zijn zoals huisvrouwen interviewer moet de betreffende respondent persoonlijk de vragen stellen, die op het huishouden en op hem/haar betrekking hebben.

De respondent is het lid van het huishouden van 16 jaar en ouder die gerekend vanaf de start van het onderzoek het eerst jarig is. Een belangrijke reden voor dit criterium is dat men hiermee een overrepresentatie voorkomt van, schoolgaande kinderen van 16 jaar en ouder, gepensioneerden, etc. Iedereen loopt namelijk de kans om slachtoffer te worden. Elke potentiële slachtoffer moet de kans hebben om als respondent geïnterviewd te worden. Het kan voorkomen dat u juist die ene persoon niet thuis aantreft. Roep in dat geval de hulp in van degenen met wie u wel heeft gesproken om te weten wanneer u de betreffende persoon aan kunt treffen en/of vraag naar zijn/haar telefoonnummer om een afspraak te kunnen maken. U moet blijven terugkomen totdat u die ene persoon te pakken krijgt. Weigert deze uiteindelijk om mee te werken, dan mag u uit dit huishouden ook niemand anders enquêteren!!!

Cyberbullying

Alleen afnemen bij respondenten van 8 jaar en ouder. Deze sectie is bedoeld om inzicht te krijgen in de mate waarin mensen slachtoffer zijn geworden van offline en online geweld of intimidatie, in het bijzonder cyberbullying.

Belangrijk:

Slachtoffer of geen slachtoffer, alle geselecteerde respondenten doen mee aan het onderzoek.

Ook al zegt een respondent aan het begin van het interview dat hij geen ervaring heeft als slachtoffer of dat hij alleen één keer is beroofd, toch moet u als interviewer per type misdrijf nagaan of de respondent daadwerkelijk niet het slachtoffer daarvan is geworden.

Gaat u dus alle misdrijven na in de vragenlijst om er zeker van te zijn dat de respondent al dan niet het slachtoffer is geworden van deze misdrijven. Stel de vragen zoals in de vragenlijst aangegeven.

8. Algemene vragen (194 & 195)

Vraag 194. “Zou u de resultaten van deze enquête per mail willen ontvangen?”

Meer mensen geven aan dat ze de resultaten van hun deelname niet terugzien. Vandaar dat we nu een optie bieden om de resultaten te ontvangen. Dit kan alleen per e-mail. Dus als de respondent aangeeft de resultaten te willen ontvangen komt u bij de volgende vraag:

a. Gaarne uw e-mailadres opgeven:

Laat de persoon die u voor u hebt het e-mailadres letter voor letter (en leestekens) spellen en herhaal dit voordat u verder gaat om zeker te zijn dat u dit correct hebt ingevoerd.

Vervolgens gaat het interview verder met de volgende vraag. Ook indien de respondent bij vraag 46a heeft aangegeven de resultaten niet te willen ontvangen komt u bij:

Vraag 195. “Om u beter op de hoogte te houden kunnen we u informatie sturen over CBS en haar enquêtes.”

- Ja, ik wil graag op de hoogte blijven van CBS en zijn onderzoeken
- Nee, ik zou geen informatie van CBS willen ontvangen

Bij respondenten die aangeven informatie te willen ontvangen en die bij 46b hun e-mailadres reeds hebben opgegeven verschijnt de volgende vraag:

Indien de respondent bij vraag 191 heeft aangegeven de resultaten niet te willen ontvangen hebben we nog geen e-mailadres. Dus als de respondent wel informatie van CBS wil ontvangen, wordt er alsnog een e-mailadres gevraagd:

a. Gaarne uw e-mailadres opgeven:

Ter herinnering: laat de persoon die u voor u heeft het e-mailadres letter voor letter (en leestekens) spellen en herhaal dit voordat u verder gaat om zeker te zijn dat u dit correct hebt ingevoerd.

Na het invoeren van het e-mailadres bent u aan het einde van het interview gekomen.

Ook wanneer de respondent bij vraag 47a aangeeft geen informatie van CBS te willen ontvangen komt u aan het einde van het interview.

Door complete te selecteren sluit u het interview digitaal af.

